

Department of Women &
Child Development & Mission Shakti

unicef
for every child

ବାସ୍ତବ୍ୟ

ଘରେ ରହୁଥିବା ମାତାପିତା ହିଁ ଶିଶୁର ପ୍ରଥମ ପ୍ରେରଣା

ଫ୍ଲୁଇଡ଼ ଚାର୍ଜ କ'ଣ ? ଏହା ବିଷୟରେ ଏକ ବିବରଣୀ ।

ଏହି ଫ୍ଲୁଇଡ଼ ଚାର୍ଜକୁ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଅଫ୍ ମେଣ୍ଟାଲ୍ ହେଲଥ୍ ଆଣ୍ଡ ନ୍ୟୁରୋ ସାଇନ୍ସ (ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ-ଏଲପିଏ) ର ଶିକ୍ଷା ଓ କିଶୋର ମାନସିକ ରୋଗ ବିଭାଗ, ଯୁନିଭେର୍ସିଟି ଅଫ୍ ଓହାୟୋ, ଓହାୟୋ ସରକାରଙ୍କ ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିଭାଗ ଏବଂ ମିଶନ୍, ଶକ୍ତି ବିଭାଗର ସହଯୋଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ମାତାପିତା ତଥା ଶିଶୁର ଯତ୍ନ ନେଇଥିବା ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ କରାଯାଇଛି । ପିଲାମାନଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପ ଶିକ୍ଷା ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେବା ସହିତ ମାନସିକ, ଶାରୀରିକ ଓ ବୌଦ୍ଧିକ ବିକାଶ ବିଷୟରେ ଏହା କିପରି ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ଏ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିଥିଲା ।

ଶିଶୁର ଯତ୍ନ ନେଇଥିବା ସମୟରେ ତାର ମଞ୍ଜିଷ୍ଟ ବିକାଶ ବିଷୟରେ ମାତାପିତା ଓ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁଠି ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କ'ଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ସେ ନେଇ ସଚେତନତା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ବିଷୟ ରହିଥିଲା । ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ଶିଶୁଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଓ ଆତ୍ମ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଶାରୀରିକ, ମାନସିକ, ବୌଦ୍ଧିକ, ଭାଷା ଓ ସାମାଜିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା ରହିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଏହି ଫ୍ଲୁଇଡ଼ ଚାର୍ଜ ସାଧାରଣତଃ ପୁଅ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା କେତେକାଂଶରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ଅଟେ ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇଛି ଯେ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । କାରଣ ସେମାନେ ଅଧିକ ବୌଦ୍ଧିକ ନିର୍ଦ୍ଦୀୟତା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଫ୍ଲୁଇଡ଼ ଚାର୍ଜ ଉପେକ୍ଷା ପରିମାଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ ।

ଫ୍ଲୁଇଡ଼ ଚାର୍ଜରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ଠିକ୍ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିହେବ ଏନେଇ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଅଫ୍ ମେଣ୍ଟାଲ୍ ହେଲଥ୍ ଆଣ୍ଡ ନ୍ୟୁରୋ ସାଇନ୍ସ (NIMHANS) ର ଶିକ୍ଷା ଓ କିଶୋର ମାନସିକ ରୋଗ ବିଭାଗ ଓ ଡି. ପାଥୋଲୋଜି ବିଭାଗରୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଛୋଟ ପିଲାମାନଙ୍କ ଅଭିଭାବକ, ଅଜ୍ଞାନତା କେନ୍ଦ୍ର ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶିଶୁମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ନେଇ ଏହାର ସମ୍ପର୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଫ୍ଲୁଇଡ଼ ଚାର୍ଜର ପ୍ରୟୋଗର ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଓ ବିପାକ୍ଷୀୟତା ବାଣୀଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର ସ୍ପଷ୍ଟ, ସାଂସ୍କୃତିକ ବିଷୟରେ ଶିଶୁର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ସଂକଳ୍ପ ବିତ୍ତ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଫ୍ଲୁଇଡ଼ ଚାର୍ଜ କିପରି ସଙ୍ଗଠିତ ହୋଇଛି:

ଫ୍ଲୁଇଡ଼ ଚାର୍ଜରେ ୨୮ଟି ପୋଷ୍ଟର ରହିଛି । ପ୍ରଥମ ୫ଟି ପୋଷ୍ଟର କେବଳ ଶିଶୁ ବିଭାଗ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ପାଇଁ ଅଟେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଦିନ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ଓ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ସଂଗଠିତ ହୋଇଥାଏ । ସେହିପରି ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ କରୁଥିବା ଥିବା କୌଣସି ଗୁଡ଼ିକୁ ଯତ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକାଂଶ ପୋଷ୍ଟରଗୁଡ଼ିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଥିବା ଛବି ଗୁଡ଼ିକ ପିଲାମାନଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପ ଶିକ୍ଷା ପୂର୍ଣ୍ଣ କେଉଁ କୌଣସି ଓ ଦକ୍ଷତାରେ ବିକାଶ ହେବା କରୁଥିବା ଏ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ବିପାକ୍ଷୀୟତା । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ- ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବୋଧ ଶକ୍ତି, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ କୌଣସି, ପରିବାର ସମ୍ପର୍କ ଓ ପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବା, ବୟସ ସମ୍ପର୍କ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ସାଙ୍ଗ ହେବା, କୌଣସି କିମ୍ପାରେ ଆକାର, ରଙ୍ଗ, ଆକୃତିକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବାର କ୍ଷମତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ତାହା ପାଖରେ ଥିବା ଛବି ମଧ୍ୟରେ, ମାତାପିତା ଓ ପରିବାର ବର୍ଗ ବା ପିଲାଙ୍କୁ ନାନି ପାଇଁ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କର ସମଗ୍ର ବିକାଶ ପାଇଁ କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ୍ ସେ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଯେପରିକି, ବୟସ ଅନୁସାରେ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଖେଳକୁଳର ଯୋଜନା, ରଙ୍ଗ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ, ନାନା କରଣ କରିବା ସହିତ ନିଜ ବୟସର ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସହ ମିଶିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି ।

କିଏ ଓ କେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାର୍ଟ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ?

ଯଦିଓ ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାର୍ଟ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ କେବଳ ଅଙ୍ଗନୂପା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟବଶ୍ୟକ ସେବା ଯୋଗାଇଥିବା କର୍ମଚାରୀ, ଶିଶୁ ପ୍ରାଥମିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କେନ୍ଦ୍ର, ଯୋଜ୍ୟ ସଭା ଏବେନା, ବାଳାଶ୍ରମ ମାନଙ୍କରେ ଏହାକୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ । ଯେହେତୁ ସେମାନେ ଘର ଘର ବୁଲି ଶିକ୍ଷାଦାନ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ଶିଶୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଏମାନେ ଯେତେବେଳେ ପିଲାମାନଙ୍କ ମାତାପିତାଙ୍କ ସହିତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରନ୍ତି ସେ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ପାରିବେ ଯେ, ପ୍ରାଥମିକ ସମୟରେ ଶିଶୁର ଯତ୍ନ ନେବା କେତେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ କେଉଁ କେଉଁ ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣେ ଶିଶୁର ସାମଗ୍ରୀକ ବିକାଶ ହୋଇପାରିବ ଏ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହୋଇପାରିବେ । ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟ୍ୟ: ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାର୍ଟ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ସିଧାସଳଖ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନୁହେଁ ।

ଆମେ କାହିଁକି ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାର୍ଟକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା-

- ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବାର୍ତ୍ତାକୁ ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟକୁ ସଫଳ କରି ଚାର୍ଟର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ ।
- ଆଲୋଚନାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କରିବା ପାଇଁ ଏଥିରେ ପୋଷ୍ଟର ଏବଂ ଛବିଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।
- ଦର୍ଶନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସର୍ବଦା ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ସହଜରେ ବୁଝିବା ଓ ଶିଖିବା ସହିତ ମନେ ରଖିବାକୁ ଚିତ୍ରର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।
- ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥା ପାଇଁ କେବଳ ନିଶ୍ଚିତ ଆକାରରେ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ଅପେକ୍ଷା ଛବି ସହିତ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଯେଉଁମାନେ ପଢ଼ିପାରିବେ ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିଥାଏ ।

ଆପଣ ଆଗରୁ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କିଛି ବିଶେଷ ବାଣୀ

- ଯଦି ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ କିଛି ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ବାଣୀ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତେବେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ ଥରେ ନିଜେ ଉପସ୍ଥାପନାର ଅଭ୍ୟାସ କରିନିଅନ୍ତୁ ।
- ଆପଣ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଚିତ୍ର ପୋଷ୍ଟର ଗୁଡ଼ିକର ଆକାର ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରି ନିଶ୍ଚିତ ନେବେ ।
- ଆପଣଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ଶୈଳୀ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିୟା ଏକ ସ୍ତମ୍ଭ ପାଇଁ ଏ ବିଷୟରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ।
- ଆପଣଙ୍କ ସ୍ତମ୍ଭ କେତେ ବଡ଼ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ବିନ୍ଦୁ କରନ୍ତୁ । ଯଦି ଆପଣ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଛବିପୋଷ୍ଟର ସୁଦୃଶ୍ୟ ଛୋଟ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଛୋଟିଆ ସ୍ତମ୍ଭ ଚିଆରି କରନ୍ତୁ ।
- ସାଧାରଣତଃ ଏକ ସ୍ତମ୍ଭରେ ୧୦ରୁ ୧୨ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଘାମ୍ବିର ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ ଆପଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସହଯୋଗୀ ଓ ଶିକ୍ଷା ସ୍ତର ଉପରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଇପାରିବେ ।
- ପାଠକ ଯାକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ହେଉ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଏକ ସତ୍ତ୍ୱ ନେବାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ କେତେ ସମୟ ଆବଶ୍ୟକ ଓ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ କେତେ ସମୟ ଅଛି ଏନେଇ ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ।
- ଶିଶୁର ଯତ୍ନ ନେବାପାଇଁ ପାଠକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେବେ । ଏନେଇ ପୂର୍ବରୁ ଯୋଚନା କରିବେ ।

ଆମେ କିପରି ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାର୍ଟକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା-

- ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କରି ପୂଷ୍ଟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ
- କେଉଁ ପଦକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣେ ଶିଶୁର ସାମଗ୍ରୀକ ବିକାଶ ହୋଇପାରିବ ଏ ବିଷୟରେ କହି ଆଗରୁ କରନ୍ତୁ ଓ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କରିବେ କେବଳ ଭଲ ପୋଷ୍ଟର ଚଳୁ ଓ ଚଳାକରଣକୁ ବୁଝାଏ ନାହିଁ ତରଂ ଶିକ୍ଷା ଓ ମାନସିକ ବିକାଶ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ଦର୍ଶାନ୍ତୁ ।
- ପିଲାମାନଙ୍କ ସାମଗ୍ରୀକ ବିକାଶ ପାଇଁ ୫ଟି କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ରହିଛି ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ର ସୁଦୃଶ୍ୟରେ ଆମେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଜଣେ ଶିଶୁର ସାମଗ୍ରୀକ ବିକାଶ ହୋଇପାରିବ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ବିଷୟରେ କହିବା ପୂର୍ବରୁ ସେଗୁଡ଼ିକର ନାମ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।
- ବାମ ଓ ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା କୌଣସି, ଦକ୍ଷିଣ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ସୁଯୋଗ ସୁଦୃଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କିପରି ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି ସେ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଆଲୋଚନାକୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ନିୟୋଜିତ କରି ରଖନ୍ତୁ ।
- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛବିକୁ ଦେଖାଇ କୁହନ୍ତୁ, ସେମାନେ କ'ଣ ଦେଖିଲେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେବେ । ଚିତ୍ରିତ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆଚରଣକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ କୁହନ୍ତୁ ଆଲୋଚନା ଶେଷକୁ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାର ଉପରେ ବା ଚାର୍ଟର ବ୍ୟବହାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ସହଜତା ସୁଅକୁ, ଯେପରି ସ୍ତମ୍ଭରେ ଉପଲବ୍ଧ କରିପାରିବେ ଯେ, ସେମାନେ କି ଠିକ୍ ଏହିପରି ସେମାନଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଖେଳକୁ ବରାଉପାରିବେ ଓ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ପାରିବେ ।

ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟ୍ୟ-

-କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ବିନ୍ଦୁ ଦ୍ୱାରା, ମେସେଜ୍ ମାଧ୍ୟମରେ, ଘରରୁ ଘର ବୁଲି ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଓ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଓ ଆଲୋଚନା କରିବା ସମାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଟେ ।

ପିଲାଙ୍କର ସାମଗ୍ରୀକ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ

ପିଲାଙ୍କ ମାନସିକ ଓ ଶାରୀରିକ ବିକାଶ ପାଇଁ କେବଳ ପୋଷକ ଖାଦ୍ୟ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ନୁହେଁ ବରଂ ଟୀକାକରଣ, ଖେଳକୁସଳ ମଧ୍ୟ ଜରୁରୀ.. ଆସବୁ ଜାଣିବା ଓ ପିଲାମାନଙ୍କ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା

ଶିଶୁର ସାମଗ୍ରୀକ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ୫ଟି କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର..

ଶାରୀରିକ ବିକାଶ: ମାସପେଶୀରେ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଦକ୍ଷତା

୧ ବର୍ଷରୁ ସାନ

୧ ରୁ ୩ ବର୍ଷ ବୟସ

୪ ରୁ ୬ ବର୍ଷ ବୟସ

ଶରୀରରେ ମାସପେଶୀର ବୃଦ୍ଧି ଓ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଶାରୀରିକ ବିକାଶ: ଉତ୍ତମ କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା

୧ ବର୍ଷରୁ ସାନ

୧ ରୁ ୩ ବର୍ଷ ବୟସ

ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଶାରିରୀକ ବିକାଶ: ଚେତନା ଶକ୍ତିର ଦୃଷ୍ଟିପାଇଁ
କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଦୃଷ୍ଟି

ଶ୍ରବଣ

ଶାରିରୀକ ବିକାଶ: ଚେତନା ଶକ୍ତିର ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ
କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ସ୍ନାତ

ସ୍ପର୍ଶ

ସ୍ମାଣ

ଶାରିରୀକ ବିକାଶ: ସୟ୍ ସହାୟକ କୌଶଳ

ସୟ୍ ସହାୟକ କୌଶଳ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ସର୍ବ ସହାୟକ ଚୈାଶଳ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

୧.

୨.

୩.

୪.

କଥା ଓ ଭାଷାର ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ଶବ୍ଦର ଉଚ୍ଚାରଣରୁ ବୁଝି କହିବା

କଥା ଓ ଭାଷାର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ନାନ ପକାରିବା ଓ ଦିନିଶ ଶ୍ରଦ୍ଧାଭବାର ଖେଳ

କଥା ଓ ଭାଷାରେ ବିକାଶ ପାଇଁ କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ଛୋଟ ଛୋଟ ବାବ୍ୟ ଚିଆରି କରିବାର ଶକ୍ତି

କଥା ଓ ଭାଷାରେ ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଫୋନ୍ ବ୍ୟାବାର୍ତ୍ତା

ଦେଲୋ ଭାନୀ, ତମେ କ'ଣ କରୁଛୁ ?

ବହୁତ ବଡ଼ିଆ!

ମା, ତମେ ବି ଆସ ।

ଦେଲୋ ଭାନୀ, ଆଜି କ'ଣ ଖାଇଥିଲ ?

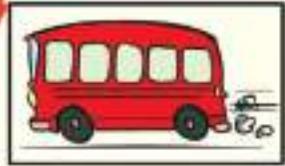
ଭଲ ଥିଲା ତ ?

ହଁ, ବହୁତ ସାଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ବଡ଼ି ଆଉ ସମ୍ଭର ବି ଥିଲା ।

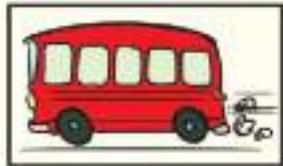

କଥା ଓ ଭାଷାରେ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କହିବାର ଦକ୍ଷତା

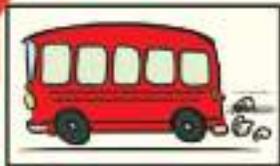
ବସ୍!

ନାହିଁ ବସ୍!
ବହୁତ ସୁନ୍ଦର!

ଏହି ନାହିଁ ବସ୍ ବହୁତ
ଫୋରରେ ଯାଇ ପାରିବ!
ଆମେ ଏଇ
ଭାଡ଼ିରେ ବସି ବଜାର ଯିବା ।

କଥା ଓ ଭାଷାରେ ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

କହି ବ୍ୟବହାର ବିଭିନ୍ନରେ ସମ୍ପର୍କ ଧାରଣା ଦେବା

ସତରା କ'ଣ ?
ଏତେବେଳେ କ'ଣ କରେ ?

ଫୋର,
ଶୁଭ - ଶୁଭ...

କଥା ଓ ଭାଷାରେ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ନିଜର ଅନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରିବା ଓ ଆବେଶାବତାର ଥିବା ଜିନିଷ ପାଇଁ ବଢ଼ିବାର ଅଭ୍ୟାସ

ପାଣି ଦରକାର

ଏଇଟା ମୋର ! ଦିଅ !

ମୋତେ ପାଣି ଦରକାର ଶୋଷ ଲାଗିଲାଣି !

ଏଇଟା ମୋ ବନ୍ଧେଇ ! ଦିଅ ମୋତେ !

କଥା ଓ ଭାଷାରେ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କହିବାର ଉପକ୍ରମ

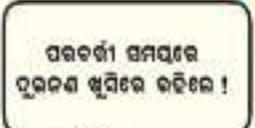
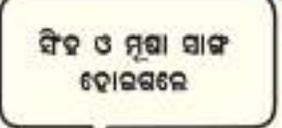
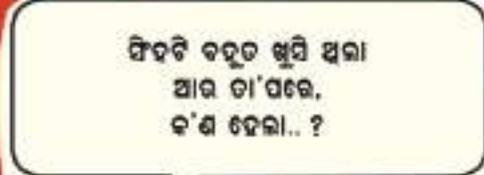

ମୋ ବନ୍ଧେଇ ଉପିତ ମୁଁ ଉପଭୁକ୍ତି ।
ସେ ଆଜି ମୋ ବନ୍ଧେଇ ଉପେତ
ମୋର ମୋତେ ଦାସତୋଇ !
ମୋତେ ଡୋକ୍ତର କହିଲା !

କଥା ଓ ଭାଷାରେ ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

କାହାଣୀ କହିବା

କଥା ଓ ଭାଷାରେ ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

କଥାକାର୍ତ୍ତା ଓ ଆଲୋଚନାର ପ୍ରୟୋଗ

ଏହି ଛବିରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ?

ହାଟି, ବିହ, ସୂର୍ଯ୍ୟ...

ତୁମ ଅଙ୍ଗରଘାଟି କେତେବେଳେ ସବୁ କ'ଣ କଲ ।

ହଁ ମା । ଆଜି ଏକ ନୂଆ ଖେଳ ଖେଳିଲୁ

ସାମାଜିକ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ପରିବାର ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବା

ସାମାଜିକ ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ପରିଚିତ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ପରିଚୟ କରାଇବା

ସାମାଜିକ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ସାମାଜିକ ପ୍ରଥମ ବ'ଣ ବୁଝାଇବା

ସାମାଜିକ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ପରଚିତ ପ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକର ନାମ କହିବା ପରିଚିତ ଚିହ୍ନାଇବା

ସାମାଜିକ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ନିତ୍ୟକର୍ମ ଓ ଦୈନିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିଶ୍ଚଳତା

ସାମାଜିକ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ନିତ୍ୟକର୍ମ ଓ ଦୈନିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତୁ

ସାମାଜିକ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ସାମାଜିକ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ସମୟରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା

ସାମାଜିକ ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ଖେଳିବା ସମୟରେ ଖେଳର ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜାଣିବା

ସାଧାରଣ ନିୟମ ଥିବା ଖେଳ ବିଷୟରେ ଜଣାନ୍ଦିବା

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ଦିନିଷ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାରର ଧାରଣା

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଦିନିଷ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ଜଣାଇବା

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଦିନିଆର ସ୍ମୃତିରୁ ପତାଟି ରଖିବାର ଉପାୟ

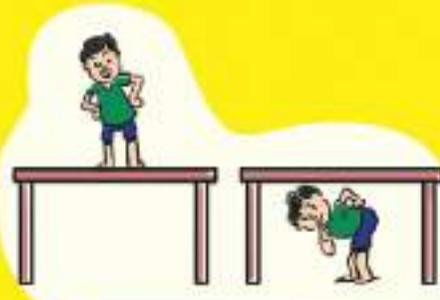

ମନୋଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଛୋଟ ଛୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଦେବା

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ଆକାର ଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନଟ

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଆକାର ଓ ସାଧାରଣ ଧାରଣା ଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝାଇବା

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ରଙ୍ଗ ଚିହ୍ନ

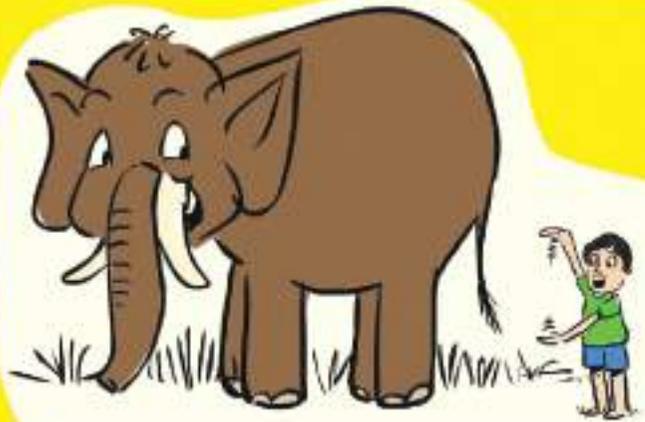
ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ରଙ୍ଗର ଧାରଣା ବିଷୟରେ ବୁଝାନ୍ତୁ

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ଆକାର ଓ ଚିତ୍ର ବିତ୍ତ

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଆକାର ଓ ଚିତ୍ର ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଜଣାନ୍ତୁ

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ହମାନ୍ୱୟ ଓ ସମାପିତକାର କରା

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ବାହାଣୀ

ଏକ ବାଉଁଶ ବହୁତ ଶୋଷିଲା ଥିଲା ।
ପାତ୍ରରେ ଥିବା ପାଣି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା ଅଣ୍ଟା
ପହଞ୍ଚି ପାରୁନଥିଲା ତେବେ
ସେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କ'ଣ କଲା ?

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ବିଧି ବିଷୟରେ ଜଣାଇବା

ବୋଧ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ସମ୍ପର୍କ ବାରଣ ଓ ଫନାଫନ ବିଷୟରେ ଜଣାନ୍ତୁ

ଆବେଗ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ଆବେଗ/ ରାବନା ବିଷୟରେ ବୁଝାଇବା

ଆବେଗ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଆବେଗ ର ଛବିଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା

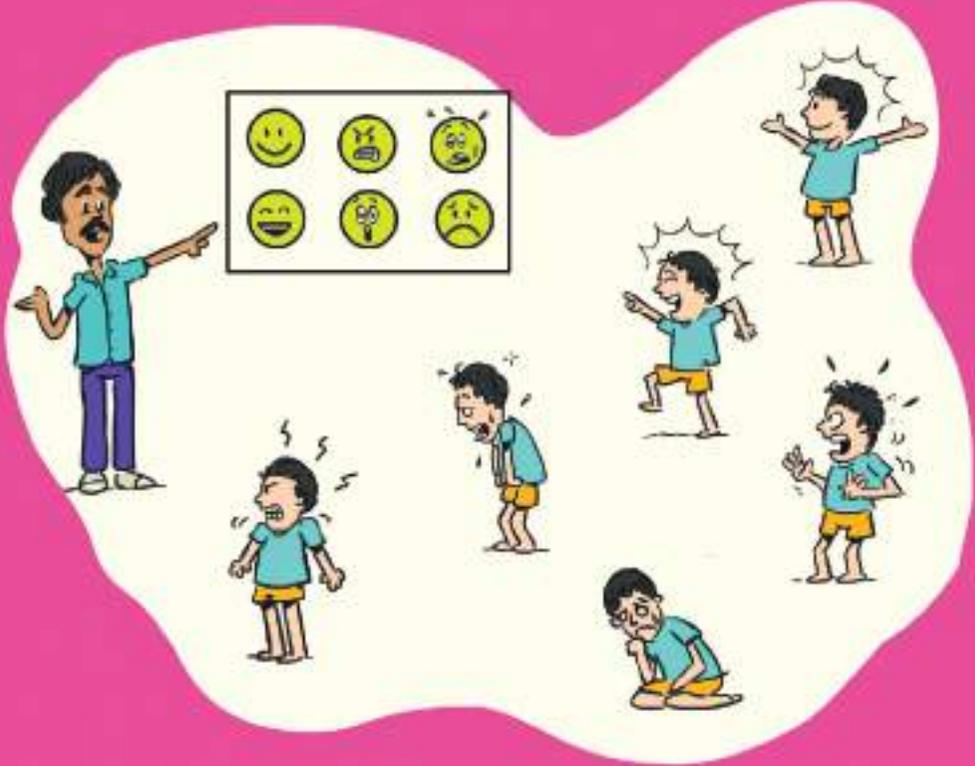
ଆବେଗ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ଆବେଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଉପରେ

ଆବେଗ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ପିଲାମାନଙ୍କର ଭାବ ବା ଆବେଗକୁ ଅନ୍ୟତମଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସମ୍ପର୍କୀୟ କିଛି ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଉ ।

ଆବେଗ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ: କୌଶଳ ଓ ଦକ୍ଷତା ଗୁଡ଼ିକ

ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ରାଜନୀତିକୁ ବୁଝି ତା'ର କାରଣ ଜାଣିବାର ଶମ୍ଭା

ଆବେଗ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଶପଥ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣାନ୍ତୁ

ଆବେଗ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ପାଇଁ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ

ଦିନି ବିଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପରିଚାର ଓ ପିଲାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ କାଟରୁ

ସ୍ନେହ ଓ ଆଦର କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ସମୟରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରାନ୍ତୁ

ନ୍ୟାସ୍‌ନାଲ୍‌ ଇଣ୍ଟିର୍ୟୁପ୍‌ ଅଫ୍‌ ମେଣ୍ଟାଲ୍‌ ହେଲ୍‌ଥ୍‌ ଆଣ୍ଡ୍‌ ନ୍ୟୁରୋ
ସାଇନ୍ସ୍‌ (NIMHANS) ର ଶିଶୁ ଓ କିଶୋର ମାନସିକ ରୋଗ
ବିଭାଗ ଓ ଯୁନିସେଫ୍‌ ର ମିଳିତ ସହଯୋଗରେ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଏବଂ ମିଶନ୍‌ ଶକ୍ତି
ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ସମର୍ଥିତ

